

УДК 001.895:378.147]:378.22:338.48

Юрій Карпенко

*канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри туристичного
та готельного бізнесу,
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Віталій Животенко

*канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри туристичного
та готельного бізнесу,
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»*

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ З ТУРИЗМУ

Основним фокусом освітньої програми «Туризм» з підготовки магістрів, яка реалізується у Вищому навчальному закладі Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (далі – ПУЕТ) визначено підготовку фахівців з туризму, яка зосереджується на поєднанні економічного, мовного, інформаційного та інтернаціоналізаційного компонентів. Згідно зі Стандартом вищої освіти зі спеціальності 242 «Туризм» [1] нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти сформульовано в термінах результатів навчання. Зокрема, результат навчання – застосовувати сучасні цифрові технології, методики та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних завдань у сфері туризму та рекреації. На цій освітній програмі окремі компетентності та результати навчання, забезпечує вивчення навчальної дисципліни «CRM та GDS системи в туризмі» завдяки використанню інноваційної технології навчання – технології імітаційного моделювання, у процесі використання якої відбувається формування професійних якостей фахівців через занурення в конкретну ситуацію, змодельовану з навчальною метою.

Головною особливістю сутності імітаційного моделювання є ігровий його характер, що переважно здійснюється за рахунок наявності різноманітних ролей. У процесі рольової взаємодії відбувається розв'язання навчальних і змодельованих практичних завдань, обмін цінностями, знаннями, уміннями, під час яких відбувається реалізація конкретних педагогічних завдань. Кожна роль у грі набуває певної особистісної забарвленості, у ній фіксують професійно значущі або професійно неприпустимі риси особистості. Розігрування дії відбувається в ситуації, що супроводжується виникненням різкої реакції її учасників і вимагає від них мобілізації професійних, інтелектуальних і психофізичних здібностей [2]. Наприклад, за використання в освітньому процесі CRM «Мої туристи», де у розділі «Налаштування турфірми» є можливість змоделювати для студентів ситуації у ролі: «Менеджера», «Маркетолога», «Бухгалтера» та «Директор» з відповідним доступом до звітів зі продажу, премій, статистики, оплати тощо. Також однією з переваг використання цифрових технологій у навчальному процесі є організація пізнавальної діяльності шляхом моделювання, імітація типових професійних ситуацій, ці аспекти забезпечує в освітньому процесі використання GDS SABRE. Використання тренувальної зони цієї глобальної розподільчої системи дає змогу викладачеві не тільки змоделювати ситуацію (наявність рейсів, кількість місць для продажу, тарифи на певні маршрутах, правила їх застосування, можливість поставити пасажирів в чергу та визначення глибини бронювання та продажів), але завдяки наявності окрім графічного режиму також командного, оцінити ефективність тренування знань і вмінь, автоматизований контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Також науковці зазначають, що до переліку навчальних технологій доєдналася технологія портфоліо для вимірювання рівня навчальних досягнень. Освітня технологія портфоліо є прикладом автентичного оцінювання, що спрямована на акцентування позитивних освітніх результатів, посилення мотивації студента щодо навчальної діяльності, переорієнтації з зовнішньої оцінки на самооцінку. Технологія портфоліо з використанням інформаційно-комунікаційних технологій перетворилася на засіб багатогранного інтегративного вимірювання рівня навчальних досягнень студентів, їх професійного становлення та підвищення здатності до самопізнання і самооцінювання.

Особливої ролі, як свідчить досвід (Linked In), технологія портфоліо набуває в соціальних мережах (на відміну від вебпортфоліо), бо перетворюється на засіб не тільки професійної самопрезентації та самовираження, але й взаємного відкритого рецензування для членів спільнот, об'єднаних загальними інтересами та досвідом досліджуваної проблеми (проектної діяльності), що сприяє формуванню комунікативної, дослідницької та міжкультурної компетентностей тощо [3]. На освітній програмі «Туризм» другого рівня вищої освіти у ПУЕТ цю технологію реалізують через неформальну освіту. Так, у силабусах навчальних дисциплін наведено рекомендовані дистанційні курси, наприклад на платформі «Prometheus» (<https://prometheus.org.ua/>), ВУМ-online (<https://vumonline.ua/>), за результатами проходження яких здобувачі вищої освіти можуть не тільки отримати сертифікати, але і певні бали за вивчення певної навчальної дисципліни та спонукати свої колеги на саморозвиток через оприлюднення власних здобутків на «Linked In».

Приклади наших досліджень свідчать, що запровадження інновацій в освіті хоча й містить деякі ризики, є надзвичайно важливим складником науково, методичної та навчально-методичної роботи науково-педагогічного працівника ЗВО, оскільки сприяє його особистісному та професійному зростанню.

Ключові слова: туристична освіта, інноваційні освітні технології, сучасні цифрові технології.

Список використаних джерел

1. Стандарт вищої освіти України другого (магістерського) рівня за галуззю знань 24 Сфера обслуговування, спеціальність 242 Туризм (затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 21.02.2022 р. № 209). – Київ : МОН України, 2022. – 16 с.
2. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті майбутніх фахівців; за ред. член-кор. НАПН України Гуревича Р.С. – Львів : Сполом, 2012. – 502 с.
3. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В. М. Кухаренко, С. М. Березенська, К. Л. Бугайчук, Н. Ю. Олійник, Т. О. Олійник, О. В. Рибалко, Н. Г. Сиротенко, А. Л. Столяревська; за ред. В. М. Кухаренка. – Харків : Миськдрук, НТУ «ХПІ», 2016. – 284 с.